

CULTURA CALDES DE MALAVELLA - 27 maig 2017 2.00 h

Troben un nou esquelet de bòvid al Camp dels Ninots

- Té una antiguitat de 3,1 milions d'anys i és el setzè que es localitza en aquest jaciment de Caldes de Malavella
- Uns 500 estudiants de la vila i els voltants visitaran els treballs d'excavació

Troben un nou esquelet de bòvid al Camp dels Ninots Foto: .

Els arqueòlegs, netejant ahir les restes del bòvid descobert al jaciment Foto: J.C.L. / G.C. IPHES.

JORDI CAMPS I LINNELL - CALDES DE MALAVELLA

Com ja comença a ser costum, el Camp dels Ninots continua oferint troballes excepcionals en cada excavació que s'hi fa. La darrera campanya, la catorzena, ha donat bastant de si: han trobat un esquelet sencer de bòvid de fa 3,1 milions d'anys, el setzè que descobreixen en aquest jaciment del pliocè, el qual, per acumulació d'animals excepcionals –cal sumar-hi cinc tapirs i quatre rinoceronts, també complets–, el situa en importància al mateix nivell d'altres de la prehistòria (com els de Messel i Eikfield, a Alemanya).

El nou bòvid pertany a l'espècie *Parabos* o *Alephis tigneresi*, es calcula que podria haver pesat uns 500 quilos i s'ha trobat a dos metres i mig de profunditat. Com bé remarca un dels arqueòlegs de l'excavació, Gerard Campeny,

“no és un bòvid més”, ja que es tracta d’un exemplar una mica més petit en comparació dels que s’havien descobert fins ara, i això permet als investigadors tenir un ventall ampli i variat de l’espècie –bòvids infantils, juvenils, adults, mascles i femelles– i aprofundir millor tant en el sistema organitzatiu com en els trets anatòmics de l’espècie.

“Fins ara, pels estudis fets a l’Àfrica, es creia que aquests bòvids vivien en grups reduïts, formats per un mascle dominant i quatre o cinc femelles”, explica un dels responsables de l’excavació, Bruno Gómez. Els esquelets que s’han anat desenterrant al jaciment gironí, però, evidencien que l’espècie vivia en grups més nombrosos. “Possiblement, hi convivia fins a 20 o 30 animals”, concreta l’arqueòleg.

De banyes, en tenien tots

En espera de més estudis, els arqueòlegs de l’Iphes han fet un descobriment que trenca amb els estereotips que es tenien fins ara sobre aquells avantpassats dels toros i els antílops com ara que les banyes eren un tret distintiu exclusiu dels mascles. Al contrari del que es creia fins ara, i considerant el fet que tots els exemplars que s’han trobat no poden ser només de mascles, com remarca Campeny, es creu que les femelles també tenien banyes.

Des d’ahir mateix, un equip d’una vintena d’arqueòlegs ha començat el procés d’extracció de l’esquelet del subsòl, on ha descansat uns 3,1 milions d’anys. La tasca serà minuciosa i, tal com han avançat, durarà uns deu dies per la complexitat òssia del bòvid, que té més de 200 ossos. Un cop extret, expliquen que col·locaran els ossos, un per un, i tal com s’han trobat, en unes planxes d’escuma, que es traslladaran al

laboratori de restauració que hi ha a Caldes mateix. Des d'aquí, es portaran a la seu de l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (Iphes), amb seu a Tarragona, que és el centre que des del 2003 impulsa les excavacions. El Camp dels Ninots està catalogat com a bé cultural d'interès nacional (BCIN), la categoria de màxima protecció legal dels béns més rellevants del patrimoni que atorga la Generalitat.

Tal com s'ha anat fent en les darreres campanyes, es preveu que visitin els treballs d'excavació prop de 500 alumnes d'ESO i batxillerat, tant de les escoles de Caldes com de pobles veïns (Blanes, Santa Coloma de Farners, Sils...), a més de la gran quantitat de persones que hi van cada dia interessades pel jaciment. Amb la voluntat de donar a conèixer totes les troballes d'aquest any al públic general, el dilluns 29 de maig a les 19 hores es farà una visita guiada al jaciment en què es mostraran les troballes i s'explicarà la singularitat del jaciment del Camp dels Ninots.

LES DATES

3,1

**milions d'anys
d'antiguitat (a finals del
pliocè) tenen les restes
fòssils que s'han trobat
al jaciment.**

LA XIFRA

17.11.15

**El Camp dels Ninots de
Caldes de Malavella és
declarat bé cultural
d'interès nacional.**

500

**estudiants visitaran
aquests dies el
jaciment i el dilluns 29
de maig (19 h) s'hi farà
un itinerari guiat.**

Qui va matar el bòvid a la Pompeia del pliocè?

Com va succeir a Pompeia, l'erupció del volcà del pliocè que va donar lloc al llac d'aigua termal que avui ocupa el Camp dels Ninots ha esdevingut una benedicció per als arqueòlegs. Des de l'any 2003, les successives campanyes d'aquest jaciment només han donat alegries en forma de troballes. I el que és més apreciat per als investigadors: les restes trobades –en aquest cas, prehistòriques– són impecables, gràcies al tipus de sediments i, sobretot, a la composició de l'aigua, molt mineralitzada, que ha permès que els esquelets es fossilitzessin i es conservessin íntegrament. El perquè de tanta troballa, sobretot de grans vertebrats, porta els entesos a establir teories. Se sap que, durant la prehistòria, el Camp dels Ninots l'ocupava un llac, format al cràter d'un volcà, on venien a abeurar els animals. Per Bruno Gómez, codirector de les excavacions, els animals possiblement van morir “arran d'un fenomen catastròfic i espontani, com una emanació de gasos, o perquè l'aigua es va contaminar per la presència de bacteris. Aquells animals que hi havia arran d'aigua van caure al llac, es van enfonsar i el llot en va preservar els esquelets intactes”.

El volcà del Camp dels Ninots és un exemple d'edifici volcànic de tipus maar,

és a dir, que formen erupcions quan l'aigua subterrània es vaporitza sobtadament, entra en contacte amb el magma i desencadena una erupció explosiva. Quan va cessar l'activitat volcànica, el cràter es va omplir d'aigua i sediments argilosos.

NOTÍCIES DE ...

📍 **Blanes**

📍 **Caldes
de
Malavella**

📍 **Santa
Coloma
de
Farners**

📍 **Sils**

📍 **Tarragona**

PUBLICAT A

**El Punt
Avui.
Comarques
Gironines**

27-05-2017,
Pàgina 6